

„Mati! Za božjo voljo, pridite semkaj“, prosila je Lorenca.

„Kaj ti je? vskliknila je uže prestrašeno gospa Felčiani. Videč, da se z hčerjo nekaj godi, stekla je bistro na ulico in se približala Lorenci.

„Kaj ti je, Lorenca“?

„Nič, mamica. Bolna sem menda. Ali prosim vas, ne srdite se in me ubogajte, kar vas bodem prosila . . . Poberite sami suknjico.

„Kaj“?

„Poberite jopič. Tu le leži. Jaz ga nikakor ne poberem“!

„Ti si se s pametjo skregala“!

„Ne vem . . . Mogoče! Toda ne srdite se. Jaz sama ničesar ne razumem. Samo to vam povem: če me ubijete, ali jaz jopiča ne poberem“!

Mati je seveda pobrala urno sinkovo malo suknjico, in prijevši hčer peljala jo nazaj v sobo.

„Kaj je s teboj? Mari si bolna“? obrnila se je nemirno k deklici videč, da je ta nekoliko izpremenjena na obrazu.

„Sedaj ni nič . . . Pri Bogu nič“! izpregovorila je Lorenca. „To je nekaj tako čudnega. Jaz mislim, da sem v resnici bolna. Bolna na umu, a ne na telesu“.

„Mari te kaj boli“?

„Nič, mamica, me ni bolelo in me ne boli . . . Toda sedaj je boljše, lepše. Je prešlo“.

Lorenca se je usedla zopet tik okna in iznova pogledala nehote na sosedov dom, da bi se prepričala ali še zre raz okno ali protiven, črn kakor smola, tujec. No njegovo okno je bilo zaprto.

„Hvala Bogu, da se je ta prokleta oseba skrila“! mislila si je Lorenca.

Naslednje jutro je bila Lorenca povsem zdrava, ali uprav ta čas, kakor včeraj, začutila je, kakor da jo je napala bolezen, isti nemir in nervoznost, pripad trme, kakor je sama imenovala svoje stanje.

Ona je vzela materi uzorec velike preproge, da bi se razvedrila in imela kakšno opravilo. Izbravši si volno in igle, uže je hotela začeti šivati mati kotič preproge, katero je delala njena mati, ko jej je hipoma šinila v glavo neodstopna misel, polastila se je, kakor bi trenil neumna želja in jo ne zapustila niti za sekundo. Hotela je iti iz hiše in to sama, ter se podati v znano mestno cerkev sv. Petra in Vinkoli. (Dalje sledi).

Novice.

— **Osebne vesti.** Namesto obolelega ces. svetnika gosp. Ivana Murnika je kranjski deželni zbor poslal dež. odbornika gosp. dr. Ivana Tavčarja v deželni šolski svet. — Isti deželni odbor je imenoval kontrolorja gosp. Frana Trtnika deželnim blagajnikom, knjigovodstvenega oficijala in nadzornika deželne samostojne naklade gosp. Zvonimira Zora kontrolorjem, knjigovodstvenega oficijala gosp. Ivana

Kozjeka pa računskim revidentom — Provizorični profesor na mornarski akademiji na Reki gosp. dr. Ludovik Böhm je definitivno nastavljen na 18tem mestu. — Gimnazijski suplent v Kranju gosp. dr. Karol Ozvald je imenovan profesorjem na deželni gimnaziji v Ptuju — Mestni živinozdravnik gosp. J. Rajer v Ljubljani je imenovan okrajnim živinozdravnikom v Litiji. Okrajni živinozdravnik v Radovljici gosp. R. Salloker je premeščen v Ljubljano, na njegovo mesto pa pride gosp. H. Turk iz Ljubljane. — Župnik v Vodica, preč. gosp. Simon Žužek je imenovan duhovnim svetnikom — Višji računski svetnik gosp. V. Colloretto v Ljubljani je povodom svojega umirovljenja dobil naslov računskega ravnatelja.

— **Promocije.** Za doktorja bogoslovja sta bila te dni promovirana gg. Ivan Juvan v Rimu in Matija Prelesnik na Dunaju. — Župnik v Stillfriedu na Nižje Avstrijskem gosp. Mihael Magolič rodom iz Novega mesta, ki je bil pred nekaterimi leti promoviran doktorjem modroslovja, je zdaj postal doktor prava. Gosp. Magolič je že 60 let star!

— **Državna podpora.** Naučno ministrstvo je za kmetijske tečaje in šolske vrte na Kranjskem, ki so v zvezi z ljudskimi šolami, za tekoče leto darovalo 600 K podpore

— **Gutenbergova slavnost** Kranjsko tiskarsko društvo je dne 15 t. m. praznovalo 500letnico tiskarske umetnosti. Slavnost se je izvršila prav sijajno. Člani tiskarskega društva in njih rodbine so napravili izlet na Vrhniko, kjer jim je župan Jelovšek razkazal vse zanimivosti. Pri skupnem obedu je gosp. S. Breskvar napil gosp. županu Jelovšku in zastopniku časnikarstva gosp. prof. Funtku. Gosp. Funtek je nazdravil tiskarskemu društvu in njega pevskega zboru. Slavnostni govor o Gutenbergu je imel gosp. Pavliček, o časnikarstvu in njegovemu delu za prosveto pa je govoril gosp. Žezmirski.

— **Veteranski kor v Ljubljani** je dne 15 t. m. slovesno praznoval 25letnico svojega obstanka.

— **Katoliški shod** se bo vršil v lju. ljanskem Alojzijevišču. Mi se glede shoda strinjamo sicer s tem, kar je neimenovan štajerski duhovnik pisal v „Edinosti“, vendar se ne bomo spuščali v nikake polemike. Umestno pa se nam zdi omeniti, da način, kako za shod zavzeto časopisje dela reklamo, nikakor ni srečen. Vemo, da se shod brez reklame ne da uprizoriti, ali reklama katoliškega časopisja je za nasprotno stranko in še posebej za ljubljansko prebivalstvo tako skrajno žaljiva, tako sramotilna, da bi mogla povzročiti prav neprijetno reakcijo. Katoliška stranka nima v Ljubljani dosti zaslobe in je torej prav nespametno, če se sramoti prebivalstvo, čigar gostje bodo udeležniki katoliškega shoda.

— **Glavna skupščina družbe sv. Cirila in Metoda** bo tekem prihodnjega meseca v Radovljici.

— **»Glasbena Matica«** je imela minoli teden svoj občni zbor. Matica deluje 28 let kot literaren, 18 let kot šolski in 9 let kot koncertni zavod. Lani je imela šola 256 rednih in 72 izrednih učencev in učenk, koncertov se je priredilo troje in izdalo se je nekaj skladb. Matica ima 10 častnih, 73 ustanovnih in 958 rednih članov. Dolga ima Matica 8700 gld. in ako se ne doseže vsaj odpis državnega posojila je društvo izgubljeno. Dohodkov je imela Matica lani 26.036 K 34 vin, izdatkov pa 24.460 K 99 vin. Dežela je dala 4400 K, mesto 3000 K, Kranjska hranilnica pa 400 K. Predsednikom je bil izvoljen A. Svetek, v odbor pa A. Dekleva, dr. Drahsler, F. Koblar, J. Krulec, dr. Kušar, P. Lozar, A. Laharnar, dr. Orel, A. Razinger, A. Reich, dr. Ferjančič, dr. Tominšek in M. Vodušek.

— **Višja realka v Ljubljani.** „Jahresbericht“ je priobčil razpravo F. Komatarja „Die ersten Dienstjahre Hans Katzianers“, in A. Belarja „Oertliche Erschütterungen nach Beobachtungen an der Laibacher Erdbebenwarte“. Koncem

šolskega leta je bilo na realki 418 rednih dijakov in 3 privatisti. Med rednimi dijaki je bilo 209 Slovencev, 186 Nemcev, 17 Lahov, 3 Čehi, 2 Hrvata in 1 Srb. Odličnjakov je bilo 31, prvi red jih ima 247, ponavljalno skušnjo jih mora delati 75, drugi red jih je dobilo 46, tretji red pa 28. Radi boleznih trije niso bili izprašani. Učnih moči je bilo 24.

— **Nižja gimnazija v Ljubljani.** „Izvestje“ prinaša razpravo dr. J. Debevca „Nekaj opa k k Jurčičevemu Tugomeru in Veroniki Deseniški“. Na šoli je poučevalo 11 učnih močij. Dijakov je bilo koncem šolskega leta 257, mej njimi 255 Slovencev, 1 Hrvat in 1 Čeh. Odličnjakov je bilo 22, prvi red jih je dobilo 172, drugi red 27 in tretji red 9. Ponavljalna skušnja se je dovolila 25 dijakom, dodatna pa 2. Šolnine so plačali dijaki 4760 K drugih pristojbin pa 1293 K. Skupni znesek ustanov je znašal 3858 K.

— **Matura na ljubljanski gimnaziji** je imela jako ugoden uspeh. Iz oddelka a) se je oglasilo k maturi 36 rednih in 6 izrednih učencev. Izmed teh so dva izredna učenca zavrnili, 4 so napravili maturo z odliko, 26 s povoljnim uspehom. 8 jih bode ponavljalo skušnjo iz jednega predmeta, dva pa sta padla za celo leto. — V oddelku b) je bilo 33 rednih učencev in 3 izredni, 6 je bilo odličnjakov, 26 jih je prebilo maturo z dobrim uspehom, 4 so padli za 2 meseca. V primeri z lanskim izidom mature je ta uspeh prav povoljen.

— **Obrtne strokovne šole v Ljubljani.** Letno poročilo obrtnih strokovnih šol kaže, da je imel ta zavod naslednje oddelke: za pohištvo in stavbinsko mizarstvo, za strugarstvo, rezbarstvo, podobarstvo, pletarstvo, za umetno vezenje, za šivanje čipek in za pletenje čipek in javno risarsko šolo. V minolem šolskem letu je bilo v šoli za obdelovanje lesa 67 rednih učencev in 18 hospitantov. Povoljno se jih je učilo 57, odhodno spričevalo je dobilo 11 rednih učencev. Po narodnosti je bilo 86 Slovencev, 2 Hrvata in 6 Nemcev. Na šoli za vezenje in čipkarstvo je bilo 79 učenk in sicer 62 slovenske, 14 nemške in 3 laške narodnosti.

— **Ljubljanski deški ljudski šoli** Letno poročilo I mestne petrazredne deške ljudske šole in obrtne pripravljalne šole kaže, da je na zavodu poučevalo 12 definitivnih učnih močij, trije pomožni katehetje in jeden pomožni učitelj. Koncem šolskega leta je bilo na šoli 626 učencev, ki so bili vsi slovenske narodnosti in katoliške vere. 451 učencev je šolo dovršilo z dobrim uspehom, 174 s slabim uspehom, jeden učenec je ostal neklasificiran. V srednje šole pojde 96 učencev. Na obrtni pripravljalni šoli je poučevalo šest učnih močij, učencev pa je bilo koncem leta 174. — Letno poročilo II. mestne petrazredne deške ljudske šole, obrtne pripravljalnice in šolske delavne kaže, da je na tem zavodu poučevalo 11 stalnih učnih močij in jeden pomožni učitelj. Učencev je bilo koncem leta 589 mej njimi dva Neslovenca. Šolo je dovršilo 477 učencev s povoljnim uspehom, 109 z nepovoljnim. Trije učenci niso bili klasificirani. V srednje šole pojde 28 učencev. Na obrtni pripravljalnici so podučevali 4 učitelji, učencev pa je bilo 119.

— „**Telovadba v petrazrednih in manj kot petrazrednih ljudskih šolah**“ je naslov knjigi, ki jo je po učnih načrtih priredil Franc Brunet, c. kr. učitelj telovadbe na višji realki v Ljubljani. Ker take knjige za poduk na ljudskih šolah sploh še ni bilo, jo vsem učiteljem za svojo rabo in poučevanje prav toplo priporočamo. Cena 252 strani obsegajoči knjigi je 3 K.

— **Mestni višji dekliški šoli v Ljubljani** je naučno ministrstvo priznalo pravico javnosti.

— **Bohinjska železnica.** Politični ogled železnične črte od Jesenic do Gorice se vrši ta mesec, isto tako ogled od Karavank do Jesenic.

— **Prisega celjskega župana** se je vršila 10. t. m. Župan Stiger je v svojem govoru povdarjal pravico in dolžnost

braniti nemški zračaj Celja. Dejal je, da ne bo delal krivice someščanom, ki niso nemške narodnosti ter celo govoril o starem avstrijskem duhu. Mož se je menda norca delal.

— **Stepischnegg na bobnu.** Na črni tabli celjskega mestnega urada je bilo nabito naznanilo, da se bodo Wolfovemu tastu odvetniku dr. Stepischneggu prodale premičnine, ker ni plačal davka!

— **Umrli.** V Šmartnem pri Litiji je umrl ondotni nadučitelj, znani glasbenik Ivan Bartel v starosti 40 let. — V Podkloštru na Koroškem je umrl Jakob Einspieler, oče deželnega poslanca Gregorja Einspielerja. — Na Dunaju je umrl bivši finančni ravnatelj v Ljubljani gosp. Placky, v Radovljici trgovec gosp. Pavel Homan, v Ljubljani lastnica ženskega instituta gosp. Irma Huth. — Pri Sv. Lovrencu v Slov. Goricah je umrl kanonik prečastiti gospod Jakob Meško.

— **Surovost.** Delavec Anton Novak v Ljubljani je hotel svojega 2letnega otroka v jezi treščiti ob zid, kar pa je preprečil čevljar Švajgar. Zverinski oče pač zasluži strogo kazen.

— **Poskušen samomor tatu.** V soboto je trgovec Nagy zasačil svojega pomočnika Ivana Kosca, ko mu je kradel denar. V tem, ko je šel Nagy na policijo, je Kosec zbežal v prvo nadstropje in se vrgel z glavo naprej na dvorišče. Težko ranjenega so ga prepeljali v bolnico.

— **Umobolna Marija Slak** iz Mirne peči je hotela v Ljubljani skočiti v Ljubljanico, kar pa so preprečili slučajno navzočni ljudje. Ženo so prepeljali v blaznico.

— **Redek slučaj.** Minoli teden je od nedelje do nedelje na poslopju okrajnega sodišča v Šoštanju visela bela zastava v znak, da ni nobenega jetnika v zaporu.

— **Utopljenec v Ljubljani.** Te dni so našli v Zgornji Hrušici truplo 20letnega Fr. Bogataja iz Stare Loke. Fant je najbrž v pijanosti zašel v vodo, v kateri je našel smrt.

— **Obesil se je v La Salle v Ameriki Slovenec** Kristijan Likovič iz Dolenje vasi fare Krka. 14 dni pred smrtjo se je bil m. ž nesrečno oženil.

— **Na Trški gori pri Novem mestu** je toča napravila ogromno škodo v vinogradih.

— **Požari.** V Begunjah pri Cerknici sta otroka zažgala voz sena, ki je popolnoma zgorel.

— **Glavni dobitek 90000 K** neke loterije je zadela v Trstu vdova Pavlin iz Mirna.

— **Medved je razmesaril dva vola.** Pri Otočacu na Hrvatskem je medved na paši raztrgal dva vola nekemu kmetu.

— **Pozor pred strupenimi rastlinami!** V občini Černilov pri Kraljevem Gradcu na Češkem je štiriletni otrok nekega delavca použil na travniku rastlino podlesek. Predno je prišla zdravniška pomoč, je otrok umrl.

— **Dr. Lueger — častni meščan na Dunaju.** Dne 5. t. m. je prisegel župan dr. Lueger slovesno kot dunajski častni meščan. Povabljeni so bila k tej slavnosti samo klerikalna društva, n. pr. vsa dunajska akademična klerikalna društva. V govorih na župana se niso slavile toliko njegove zasluge kakor njegov izvanreden agitatoričen talent, kateremu je najbrže tudi pripisati, da je župana dosegla tolika čast. Dr. Lueger je seveda potrdil, da bo razvijal tudi kot častni meščan še nadalje in morda tudi bolj intenzivneje svoje agitatorične talente nego doslej.

— **Strašen požar** je nastal v pomorskem pristanišču severnonemškega „Lloyda“ v Hobokenah blizu mesta Novega Jorka v Ameriki. Trije parniki severonemške družbe „Lloyd“ so zgoreli, uničenih je tudi mnogo ladij, mostov za izkrčavanje in poslopij za shrambo bombaža. Požar je nastal v teh poslopjih in se je po bliskovo širil od stavbe do stavbe ter

vnel tudi ladje in parnike predno so jih mogli potegniti dalje v morje 200 mornarjev in mnogo ljudi je ob življenje, približno 300 ljudi leži opečenih po bolnišnicah. Pri tem požaru so pomorščaki skrbeli bolj za lastno varnost in za imetek nego za življenje ljudi. Ko se je v spodnjih delih ladje raznesla vest „ladje gorijo!“ je hotelo vse na krov, suvali so drug drugega in pehali z noži, gazili so z nogami po omedlelih, rešilo se jih je le malo. Koliko ljudi je zgorelo in se potopilo še ni znano. Samo na lastnini znaša škoda pet milijonov dolarjev.

— **Novi bankovci v kronski vrednosti.** V dunajski delavnici avstroogrske banke izdelujejo sedaj nove bankovce, kateri pridejo v promet prihodnje leto. V svrhu lažjega poznavanja in razpečavanja bodo bankovci za 10 K vijoličasti, za 20 K rudečkasti, za 50 K višnjevkasti, za 100 K zelenkasti, za 500 svetlosivi in za 1000 K svetlo rumenkasti.

— **Grozna nesreča.** 20letna Ana Prinčič iz Kobarida doma, je služila v ulici Contavalle št. 2. pri Jos. Paviji. Da bi zjutraj hitreje zanetila ogenj, je polila drva s petrolejem. Nežloté pa je vlila na drva nekoliko preveč petroleja in je nastal vsled tega velik plamen. Prinčič, hoteča udušiti plamen, zgrabi škaf vode, ter jo zlije na plamen. Pri tej priliki so odskočile goreče kaplje petroleja na njeno obleko in bila je v hipu vsa v plamenu. Na njen krik so prihiteli ljudje, da jej pomagajo. Pogasili so sicer plamen, a revica bila je že tako hudo opečena, da so jo morali nezavestno prenesti v bolnišnico, kjer je že ob jedni uri popoldne v strašnih mukah izdihnila svojo dušo.

— **Pregon v Sibirijo odpravljen.** Car Nikolaj je potrdil od justičnega ministrstva izdelani zakon, s katerim se odpravi kazen pregnanstva v Sibirijo. S tem je Rusija odstranila zadnji znak zastarele osornosti.

— **Iz Opatije v Pariz — bos.** Gospod Ivan Beyer, črevljar v Opatiji, je stavil, da pride v 30 dneh iz Opatije v Pariz peš in sicer bos, do kolen je nag. Iz Opatije je odrinil v nedeljo zvečer (1. julija). Dne 3. julija, ob 7^{3/4} zvečer je šel skozi Prvačino (do tu je prehodil isti dan 69 700 korakov) proti Gorici; od tu do Trbiža drugi dan 4. julija itd. Upa, da pride v Pariz v 28 dneh, če se mu ne pripeti potoma kaka nezgoda. Spredaj na prsih, na pleteni srajci in zadej na nahrbtni torbi nosi debelo zapisano: Abbazia-Pariz.

— **Ruski dijaki in profesorji v Pragi** Dne 29. rožnika je iz mnogostolpnega ruskega mesta Kijeva prišlo pod vodstvom ravnatelja in profesorjev v Prago 100 dijakov. Iz Prage so po kratkem odmoru odpotovali na svetovno razstavo v Pariz.

— **Drama na širokem morju.** S trijamborko „Stella“ se je nedavno peljal iz Brazila v Reko Oger, Jernej Domokos. Isti se je pred leti izselil v Brazil, kjer je imel kavine nasade. Ker pa ni imel dovolj denarja na razpolago in so mu prirodne nezgode provzročile veliko škodo, je prišel na boben ter stopil v službo neke reške trgovine s kavo, za katero je kupoval blago. V tej lastnosti si je kmalu pridobil zaupanje in spoštovanje svojih gospodarjev, in ko se mu je nedavno začelo tožiti po domovini, mu je društvo ponudilo ugodno priliko v društvenih skladiščih na Reki. Januvarja meseca t. l. se je Domokos oženil z neko mlado francosko vzgojiteljico, s katero je nastopil daljno pot v Evropo. Na širokem morju mu je žena zbolela in umrla za srčno kapjo. Domokos je prosil, da bi drago pokojnico pokopali na kopnem, da bi imel vsaj grob, kamor bi se lahko zatekal v svoji žalosti. Tega pa mu kapitan vsled strogih predpisov v tem oziru, ni mogel dovoliti. Ko so se vršile priprave, da na priprosti način pokopljejo pokojnico v valovih, je šel Domokos v svojo kajuto,

kjer je pisal pisma. Mornarji so molili zadnji „Očenaš“, kar je priletel Domokos ter se na krovu — ustrelil. Mrtvo truplo je padlo v morje. V pismu, katero je zapustil, pravi: „Moje edino veselje na svetu je bila moja žena, ko sem jo zgubil, ne maram se dalje bojevati z usodo, ki me je preganjala vedno“.

Loterijske srečke

V Lincu dne 14. julija t. l.: 22, 74, 31, 21, 77.

V Trstu dne 14. julija t. l.: 41, 42, 45, 36, 82.

V Pragi dne 18. julija t. l.: 59, 52, 13, 79, 74.

Tržne cene.

V Ljubljani dne 20. julija 1900. Pšenica K 8.— h, rž K 6 60 h, ječmen K 6.— h, oves K 6.— h, ajda K 10.— h, proso K 7.— h, turšičica K 7.— h, leča K 10.— h, fižol K 9 50 h. Vse cene veljajo za 50 kilogramov.

Največji izbor.

Skrbno izdelovanje

Preobleke. Popravila.

Najnižje cene.

L. Mikusch,
tovarna dežnikov,
Ljubljana, Mestni trg 15.

20

Nikaka skrivnost ni več

napraviti si vsakdo doma sam brez vsake priprave in težave najfineje likerje po francoskem zistemu s pomočjo ekstraktov, ki stanejo za napraviti po 5 litrov likerjev: **Tropinovec, Absinc, Vermut, Ruski pelinovec, Češki liker, Kimel po 80 kr.; Slivovec, Rum, Češnjevce, Alaš, Alpski liker po 85 kr. in Konjak, Benediktinec, Chartreuse, Pilzenski liker po 95 kr.** Razpošiljam proti predplačilu v znamkah ali poštno nakaznico; po poštnem povzetju **10 kr. več.** Vsaki pošiljatvi pridenem navodilo, kako se napravi liker. Preprodajalcem, če naročijo več blaga mnogo ceneje. (2—25)

Anton Rukavina

Trst. Via Belvedere št. 23.